2024/2080

2024 7 29

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2024/2080

2024 m. liepos 26 d.

kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis Pietų Kaukaze ir krizės Sakartvele klausimais

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 33 straipsnį ir 31 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2003 m. liepos 7 d. Taryba susitarė paskirti Europos Sąjungos specialųjį įgaliotinį (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Pietų Kaukaze ir krizės Sakartvele klausimais;

(2) 2017 m. lapkričio 13 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2017/2071 ([1]), kuriuo Toivo KLAAR buvo paskirtas ES specialiuoju įgaliotiniu Pietų Kaukaze ir krizės Sakartvele klausimais;

(3) 2023 m. liepos 20 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2023/1528 ([2]), kuriuo Toivo KLAAR, kaip ES specialiojo įgaliotinio Pietų Kaukaze ir krizės Sakartvele klausimais, įgaliojimų terminas buvo pratęstas. ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų terminas turi baigtis 2024 m. rugpjūčio 31 d.;

(4) Magdalena GRONO turėtų būti paskirta ES specialiuoju įgaliotiniu Pietų Kaukaze ir krizės Sakartvele klausimais nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2025 m. rugpjūčio 31 d.;

(5) ES specialusis įgaliotinis vykdys įgaliojimus tokiomis aplinkybėmis, kurios gali pablogėti ir galėtų sutrukdyti siekti Sąjungos išorės veiksmų tikslų, kaip išdėstyta Sutarties 21 straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis

Magdalena GRONO skiriama ES specialiąja įgaliotine (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Pietų Kaukaze ir krizės Sakartvele klausimais nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2025 m. rugpjūčio 31 d. Taryba, remdamasi Politinio ir saugumo komiteto (toliau – PSK) įvertinimu bei Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) pasiūlymu, gali nuspręsti ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimus pratęsti arba juos nutraukti anksčiau.

2 straipsnis

Politikos tikslai

ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimai yra grindžiami Sąjungos politikos tikslais, susijusiais su Pietų Kaukazu ir krize Sakartvele, įskaitant tikslus, išdėstytus 2008 m. rugsėjo 1 d. Briuselyje įvykusio neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadose, 2008 m. rugsėjo 15 d. bei 2012 m. vasario 27 d. Tarybos išvadose, taip pat tikslus, išdėstytus 2023 m. spalio 26–27 d. Briuselyje įvykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadose. Tie tikslai yra:

a) remiantis esamais mechanizmais, regione vykdyti konfliktų prevenciją, padėti taikiai spręsti regione kilusius konfliktus, įskaitant krizę Sakartvele bei Armėnijos ir Azerbaidžano santykių normalizavimo procesą, remti tokio sprendimo įgyvendinimą laikantis tarptautinės teisės principų;

b) konstruktyviai bendradarbiauti su pagrindiniais suinteresuotais veikėjais regiono klausimais;

([1]) 2017 m. lapkričio 13 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2017/2071, kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis Pietų Kaukaze ir krizės Gruzijoje klausimais (OL L 295, 2017 11 14, p. 55).

([2]) 2023 m. liepos 20 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/1528, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2018/907, kuriuo pratęsiamas Europos Sąjungos specialiojo įgaliotinio Pietų Kaukaze ir krizės Gruzijoje klausimais įgaliojimų terminas (OL L 185, 2023 7 24, p. 32).

c) skatinti ir remti tolesnį Armėnijos, Azerbaidžano ir Sakartvelo ir, kai tinkama, jų kaimyninių šalių tarpusavio bendradarbiavimą;

d) didinti Sąjungos veiksmingumą ir matomumą regione.

3 straipsnis

Įgaliojimai

Kad būtų pasiekti politikos tikslai, ES specialiajam įgaliotiniui suteikiami šie įgaliojimai:

a) regione plėtoti ryšius su vyriausybėmis, parlamentais, kitais svarbiausiais politikos subjektais ir pilietine visuomene;

b) skatinti regiono valstybes bendradarbiauti bendro intereso regioniniais klausimais – tokiais kaip bendrų grėsmių saugumui, kovos su terorizmu, neteisėta prekyba ir organizuotu nusikalstamumu klausimai – ir sudaryti palankesnes sąlygas tokiam bendradarbiavimui; skatinti kaimyninių valstybių ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą bei sudaryti palankesnes sąlygas tokiam bendradarbiavimui, kai įmanoma, siekiant tenkinti vietos poreikius ir stiprinti pasitikėjimą bei susitaikymą;

c) padėti taikiai spręsti konfliktus laikantis tarptautinės teisės principų ir, glaudžiai bendradarbiaujant su Jungtinėmis Tautomis ir ESBO, sudaryti palankesnes sąlygas tokiam sprendimui įgyvendinti;

d) krizės Sakartvele klausimais:

i) padėti pasirengti tarptautinėms deryboms pagal 2008 m. rugpjūčio 12 d. sprendimo plano 6 punktą, Ženevos tarptautiniam dialogui ir jo 2008 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo priemonėms, įskaitant diskusijas dėl saugumui ir stabilumui regione skirtos tvarkos, dėl pabėgėlių ir šalies viduje perkeltų (persikėlusių) asmenų klausimo sprendimo remiantis tarptautiniu lygmeniu pripažintais principais, dėl kitų šalių bendru susitarimu sutartų klausimų;

ii) prisidėti nustatant Sąjungos poziciją ir ES specialiojo įgaliotinio lygmeniu jai atstovauti i papunktyje nurodytų diskusijų metu ir

iii) sudaryti palankesnes sąlygas 2008 m. rugpjūčio 12 d. sprendimo planui ir jo 2008 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo priemonėms įgyvendinti;

e) Armėnijos ir Azerbaidžano santykių normalizavimo proceso klausimais:

i) sudaryti palankesnes sąlygas šalių susitikimams siekiant visapusiško, teisingo ir ilgalaikio taikos susitarimo, kuris būtų grindžiamas teritorinio vientisumo tarpusavio pripažinimu;

ii) koordinuoti pastangas su tarptautiniais partneriais ir

iii) abiejose valstybėse skatinti visų visuomenės grupių dalyvavimą;

f) sudaryti palankesnes sąlygas rengti ir įgyvendinti pasitikėjimo stiprinimo priemones, koordinuojant su valstybių narių turima patirtimi, kai ji prieinama ir tinkama;

g) sudaryti palankesnes sąlygas įtraukioms taikos kūrimo pastangoms visuomenėse ir prisidėti prie tokių pastangų, siekiant įveikti konfliktus ir įtvirtinti taiką;

h) atitinkamai padėti rengti Sąjungos paramą, skirtą galimam konfliktų sprendimui;

i) intensyvinti Sąjungos dialogą su pagrindiniais susijusiais subjektais regiono klausimais;

j) padėti Sąjungai toliau plėtoti visapusišką politiką Pietų Kaukazo klausimais, ypač sienų atvėrimo bei komunikacijos būdų klausimais;

k) vykdant šiame straipsnyje nustatytą veiklą, prisidėti įgyvendinant Sąjungos žmogaus teisių politiką ir Sąjungos žmogaus teisių gaires, visų pirma, jų aspektus dėl vaikų ir moterų nuo konfliktų nukentėjusiose vietovėse, pirmiausia stebint pokyčius šioje srityje ir reaguojant į juos.

4 straipsnis

Įgaliojimų vykdymas

1. ES specialusis įgaliotinis yra atsakingas už įgaliojimų vykdymą, jo veiklą prižiūrint vyriausiajam įgaliotiniui.

2. PSK palaiko ypatingus ryšius su ES specialiuoju įgaliotiniu, o su Taryba ES specialusis įgaliotinis bendrauja pirmiausia per šį komitetą. PSK ES specialiajam įgaliotiniui teikia strategines gaires ir politinius nurodymus pagal jo įgaliojimus, nedarant poveikio vyriausiojo įgaliotinio galioms.

3. ES specialusis įgaliotinis savo veiksmus glaudžiai koordinuoja su Europos išorės veiksmų tarnyba (toliau – EIVT) ir atitinkamais jos padaliniais.

5 straipsnis

Finansavimas

1. Su ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų vykdymu laikotarpiu nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2025 m. rugpjūčio 31 d. susijusioms išlaidoms padengti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 2 477 987 EUR.

2. Išlaidos tvarkomos pagal Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas procedūras ir taisykles.

3. Išlaidos tvarkomos pagal ES specialiojo įgaliotinio ir Komisijos sudarytą sutartį. Dėl visų išlaidų ES specialusis įgaliotinis yra atskaitingas Komisijai.

6 straipsnis

Darbuotojų grupės sudarymas ir sudėtis

1. Neviršydamas ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų ir turimų atitinkamų finansinių išteklių, ES specialusis įgaliotinis sudaro darbuotojų grupę. Į darbuotojų grupę įtraukiami darbuotojai, turintys profesinės patirties konkrečiose politikos srityse, kaip reikalaujama įgaliojimuose. ES specialusis įgaliotinis Tarybai ir Komisijai nedelsdamas praneša apie darbuotojų grupės sudėtį.

2. Valstybės narės, Sąjungos institucijos ir EIVT gali pasiūlyti komandiruoti darbuotojus dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Atlyginimą tokiems komandiruotiems darbuotojams moka atitinkamai valstybė narė, Sąjungos institucija arba EIVT. Valstybių narių į Sąjungos institucijas ar EIVT komandiruoti ekspertai taip pat gali būti priskirti ES specialiajam įgaliotiniui. Pagal sutartį pasamdyti tarptautiniai darbuotojai turi turėti valstybės narės pilietybę.

3. Visi komandiruoti darbuotojai administraciniu požiūriu lieka pavaldūs siunčiančiajai valstybei narei, siunčiančiajai Sąjungos institucijai arba EIVT ir vykdo savo pareigas bei veikia ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų labui.

4. ES specialiojo įgaliotinio personalas įkurdinamas kartu su atitinkamais EIVT departamentais arba Sąjungos delegacijomis, kad būtų užtikrintas atitinkamos jų veiklos suderinamumas ir nuoseklumas.

7 straipsnis

ES specialiojo įgaliotinio ir ES specialiojo įgaliotinio personalo privilegijos ir imunitetai

Su priimančiosiomis šalimis atitinkamai susitariama dėl ES specialiojo įgaliotinio misijos ir ES specialiojo įgaliotinio personalo užduočių įvykdymui ir sklandžiam darbui užtikrinti būtinų privilegijų, imunitetų ir kitų garantijų. Valstybės narės ir EIVT tuo tikslu teikia visą būtiną paramą.

8 straipsnis

ES įslaptintos informacijos saugumas

ES specialusis įgaliotinis ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės nariai laikosi saugumo principų ir būtiniausių standartų, nustatytų Tarybos sprendimu 2013/488/ES ([3]).

([3]) 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

9 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija ir logistinė parama

1. Valstybės narės, Komisija ir Tarybos Generalinis sekretoriatas užtikrina, kad ES specialiajam įgaliotiniui būtų sudaryta galimybė susipažinti su visa reikiama informacija.

2. Sąjungos delegacijos regione ir (arba) valstybės narės, kai tinkama, teikia logistinę paramą regione.

10 straipsnis

Saugumas

ES specialusis įgaliotinis, laikydamasis Sąjungos politikos dėl personalo, dislokuoto už Sąjungos ribų vykdyti veiksmus pagal Sutarties V antraštinę dalį, saugumo, neviršydamas ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų ir atsižvelgdamas į saugumo padėtį jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje, imasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių tiesiogiai ES specialiajam įgaliotiniui pavaldaus personalo saugumui užtikrinti, visų pirma:

a) sudarydamas EIVT gairėmis grindžiamą konkretų saugumo planą, įskaitant konkrečias fizines, organizacines ir procedūrines saugumo priemones, kuriuo reglamentuojamas personalo saugaus atvykimo į jo atsakomybei priskirtą teritoriją ir judėjimo joje valdymas, taip pat saugumo incidentų valdymas ir nenumatytų atvejų bei evakuacijos plano numatymas;

b) užtikrindamas, kad visi už Sąjungos ribų dislokuoti personalo nariai būtų apdrausti didelės rizikos draudimu, būtinu atsižvelgiant į sąlygas jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje;

c) užtikrindamas, kad prieš atvykstant arba atvykus į jų atsakomybei priskirtą teritoriją būtų organizuojamas visų ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės narių, dislokuotinų už Sąjungos ribų, įskaitant vietoje pasamdytus darbuotojus, atitinkamas mokymas saugumo klausimais, grindžiamas EIVT nustatytu rizikos lygiu tai teritorijai;

d) užtikrindamas, kad būtų įgyvendinamos visos sutartos rekomendacijos, pateiktos remiantis reguliariais saugumo įvertinimais, ir Tarybai, vyriausiajam įgaliotiniui ir Komisijai būtų raštu teikiamos ataskaitos dėl tokių rekomendacijų įgyvendinimo ir dėl kitų saugumo klausimų, teikiant pažangos ataskaitą ir įgaliojimų vykdymo ataskaitą.

11 straipsnis

Ataskaitų teikimas

ES specialusis įgaliotinis vyriausiajam įgaliotiniui ir PSK reguliariai teikia ataskaitas. ES specialusis įgaliotinis taip pat reikiamu mastu teikia ataskaitas Tarybos darbo grupėms. Reguliariai teikiamos ataskaitos platinamos per sistemą COREU. ES specialusis įgaliotinis gali teikti ataskaitas Užsienio reikalų tarybai. ES specialusis įgaliotinis gali dalyvauti informuojant Europos Parlamentą.

12 straipsnis

Koordinavimas

1. ES specialusis įgaliotinis prisideda prie Sąjungos veiksmų vieningumo, nuoseklumo ir efektyvumo ir padeda užtikrinti, kad visos Sąjungos priemonės ir valstybių narių veiksmai būtų įgyvendinami nuosekliai, siekiant Sąjungos politikos tikslų. Kai tikslinga, siekiama palaikyti ryšius su valstybėmis narėmis. ES specialiojo įgaliotinio veiksmai derinami su Komisijos veiksmais. ES specialusis įgaliotinis reguliariai informuoja valstybių narių atstovybes ir Sąjungos delegacijas.

2. Vietos lygmeniu glaudus ryšys palaikomas su Sąjungos delegacijų vadovais ir valstybių narių atstovybių vadovais. Jie deda visas pastangas, kad padėtų ES specialiajam įgaliotiniui vykdyti įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis teikia rekomendacijas vietos politikos klausimais Europos Sąjungos stebėsenos misijos Gruzijoje (toliau – EUMM Georgia) vadovui ir Europos Sąjungos misijos Armėnijoje (toliau – EUMA) vadovui, glaudžiai koordinuodamas veiksmus su atitinkamais Sąjungos delegacijų Sakartvele ir Armėnijoje vadovais. ES specialusis įgaliotinis ir EUMM Georgia bei EUMA civilinės operacijos vadas prireikus konsultuojasi tarpusavyje. ES specialusis įgaliotinis vietos lygmeniu taip pat palaiko ryšius su kitais tarptautiniais bei regioniniais subjektais.

13 straipsnis

Pagalba pretenzijų atveju

ES specialusis įgaliotinis ir ES specialiojo įgaliotinio personalas teikia pagalbą, susijusią su atsaku į bet kokias pretenzijas ir pareigas, kylančias dėl ankstesnių ES specialiųjų įgaliotinių Pietų Kaukaze ir krizės Sakartvele klausimais įgaliojimų vykdymo, ir tokiais tikslais teikia administracinę pagalbą bei prieigą prie atitinkamų bylų.

14 straipsnis

Peržiūra

Šio sprendimo įgyvendinimas ir jo suderinamumas su kita Sąjungos veikla regione yra nuolat peržiūrimi. ES specialusis įgaliotinis Tarybai, vyriausiajam įgaliotiniui ir Komisijai reguliariai teikia pažangos ataskaitas, o ne vėliau kaip 2025 m. gegužės 31 d. – galutinę išsamią įgaliojimų vykdymo ataskaitą.

15 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2024 m. liepos 26 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

BÓKA J.